

ภาพพญานาค จับได้ในแม่น้ำโขง โดยทหารอเมริกันที่ตั้งฐานทัพอยู่ในประเทศลาว
เมื่อ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2516 ความยาว 7.80 เมตร

ย้อนรอย ภาพพญานาคแห่งแม่น้ำโขง

เรื่อง ศีลาวุธ ดำรงศิริ

ภาพพญานาคข้างบน ผมถ่ายมาจากภาพเก่าที่เคยซื้อเก็บไว้ตั้งแต่สมัยมัธยม ตอนนั้นเอามาตัดเป็นสองแผ่น แล้วแปะใส่หนังสือภาพไว้เลย เชื่อว่าท่านผู้อ่านหลายคนคงเคยพบเห็นภาพนี้ พร้อมคำบรรยายที่ผมเขียนไว้ด้านบน ตอนนั้นอดจินตนาการไปต่างๆ นานา ไม่ได้ว่าในแม่น้ำโขงคงมีตัวอะไรแปลกๆ อยู่อีกเป็นแน่

สมัยนั้นอินเทอร์เน็ตยังไม่เป็นที่แพร่หลายเหมือนในปัจจุบัน ห้องสมุดจึงเป็นที่ที่ผมใช้ค้นคว้าหาว่ามันคือตัวอะไร แต่แม้พอจะได้คำกลางก็ไม่มีใครมาช่วยพันธงให้ แถมดันไปเหมือนปลาทะเลชะเอมอีก อดจินตนาการไม่ได้ว่า มันคงว่ายน้ำจากทะเลลึกขึ้นมาวางไข่กระมัง จนกระทั่งอีกหลายต่อหลายปีผ่านไป ในยุคที่อินเทอร์เน็ตมีใช้กันดาษดื่น ปริศนานี้ถึงได้คลี่คลายว่า มันคือปลาทะเลน้ำลึกชนิดหนึ่งที่มีชื่อว่า “ออร์ฟิช” (Oarfish) แต่ผมก็ไม่เคยระแคะระคายเลยว่า ปลาทะเลน้ำลึก ถูกจับได้ที่แม่น้ำโขงได้อย่างไร

จนเมื่อไม่นานมานี้ (เมษายน พ.ศ. 2554) เมื่อมีการพูดถึงปลาชนิดนี้อีกครั้ง ในเวปบอร์ดของ www.siamensis.org แล้วก็ไม่ได้แล้วพูดถึงภาพนี้กัน จึงมีผู้แจ้งว่ามันไม่ใช่ภาพจากแม่น้ำโขง แต่จริงๆ แล้วมันมีที่มาจากทางฐานทัพทหารแถวอเมริกันนูนแนะ เนื้อหาที่

ถูกนำมาแปะไว้ในเวปบอร์ดมีชื่อผู้เขียนอยู่ด้วย ว่าแต่แล้วคราวนี้ละ จะเป็นเรื่องจริงแน่ๆ หรือ ผมจึงค้นต่อไปจนได้นิตยสารที่เป็นที่มาของเรื่องราวทั้งหมดดังนี้ครับ

ภาพนี้ถูกถ่ายที่เมืองโคโรนาโด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของซานดิเอโก รัฐแคลิฟอร์เนีย เมื่อปี ค.ศ. 1996 (พ.ศ. 2539) โดยมีภาพและเรื่องราวตีพิมพ์อยู่ในนิตยสาร **All Hands** ซึ่งเป็นนิตยสารของนาวิกโยธินสหรัฐฯ ฉบับเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 1997 ในหน้าที่ 20 เนื้อหาในนั้นระบุว่า ปลาตัวที่พบมีความยาวถึงยี่สิบสามฟุต โดยลำตัวมีรอบเอวถึงสี่ฟุตกว่าๆ มีตาเหมือนจานขนาดใหญ่ ครีบหลังสีแดงพาดยาวตลอดลำตัว และมีน้ำหนักถึงสามร้อยปอนด์ ปลาออร์ฟิชที่ในหนังสือตั้งฉายาให้ว่ามังกรทะเลสีเงินตัวนี้ถูกค้นพบเมื่อปีก่อนโดยเควิน เบลค (Kevin Blake) ซึ่งเป็น Basic Underwater Demolition/SEAL (BUD/S) Instructor Signalmen 2nd Class (SEAL) ตอนที่เจอ เบลคกำลังพาทหารออกวิ่งอยู่บนชายหาด ทหารที่กำลังฝึกอยู่จึงนำซากของปลาถูกนำกลับไปที่ฐาน และติดต่อไปหานายวอล์คเกอร์ (H.J. Walker) นักวิทยาศาสตร์อาวุโสประจำพิพิธภัณฑ์ของสถาบันสมุทรศาสตร์สคริปส์ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนีย (Scripps Institution of Oceanography)

เมื่อมาถึง วอลต์เกอร์ระบุว่ามันเป็นปลาออร์ฟิช (Regalecus glesne) ซึ่งเป็นปลาที่อาศัยอยู่ในทะเลน้ำลึก ตัวอย่างปลาชนิดนี้นับว่าหาได้ยากทีเดียวและขณะนั้นทางมหาวิทยาลัยก็มีตัวอย่างอยู่เพียงสี่ตัวเท่านั้น และเขาเชื่อว่าปลาออร์ฟิชตัวนี้น่าจะตายมาก่อนแล้วจึงลอยขึ้นมา ส่วนรอยแผลบนตัวน่าจะเกิดจากใบพัดของเรือยนต์

นอกจากนั้น ผมยังเจอเนื้อหาที่น่าสนใจซึ่งเขียนไว้โดยเทรเวอร์ เรนจ์ (Trevor Ranges) ผู้ที่ได้สัมภาษณ์ดาราทหารไทยที่ขอใช้นามแฝงว่า แอนดี้ (Andy Z.) ในตอนนั้นเขาเป็นหนึ่งในทหารที่อยู่ภาพนั้นด้วย แอนดี้เล่าว่าสภาพศพปลาตอนนั้นมีรอยขาดที่บริเวณคอถัดจากส่วนหัว และมีรอยบาดลึกตามส่วนท้องเป็นแนวยาวอีกหลายฟุต แต่ภาพที่เราเห็นกันในไทยนั้น รอยแผลเหล่านี้จะไม่มี นั่นหมายความว่า ภาพนี้ถูกตัดต่อโดยเฉพาะส่วนตาที่ดูผิดแปลกไป ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจาก

การตัดต่อภาพรอยแผลบริเวณคอตนเอง

ภาพปลาออร์ฟิชภาพนี้ถ่ายไว้โดย เจ้าหน้าที่ชื่อ ดีดี แวนวอร์เมอร์ (DeeDee Van Wormer) และได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นชื่อ **Coronado Eagle** และต่อมาจึงได้ตีพิมพ์ลงในหนังสือ All Hands ส่วนมันมาที่ไทยได้ยังไงและเมื่อไรนั้น ยังคงเป็นปริศนา

อีกอย่างที่น่าสนใจคือหลังจากที่ผมได้ค้นคว้าหาที่มาของภาพนี้ก็ทำให้ได้ทราบว่าเรื่องที่มีคนไทยเอามาทำเป็นภาพพญานาคพร้อมแต่งเรื่องราวประกอบอย่างเช่นในย่อหน้าแรกของเรื่องนี้ จนกระทั่งมีคนเอาพวงมาลัยไปไหว้ พร้อมจุดธูปบูชา ก็เ็นไปทั่วโลกเช่นกันครับ . . . ทาม ปาย ด้าย

เอกสารอ้างอิง

<http://www.thailandroad.com/trevor/naga.html>

<http://www.navy.mil/allhands.asp>

Story By JOSN John Carstens,
photos by LT DeeDee Van Wormer

SEALS find serpent of the sea

Look, on the beach! It's a bird, it's a plane, it's ... a fish? Twenty-three feet long and more than four feet in circumference, this image from a 1950's horror film weighs in at 300 pounds. And it's dead as a doornail.

The silvery serpent of the sea — an oarfish — was discovered last year by Basic Underwater Demolition/SEAL (BUD/S) Instructor Signalman 2nd Class (SEAL) Kevin Blake. The oarfish has large, saucer-shaped eyes and a raised, red, elongated dorsal fin along the upper ridge of its spine. At the time of the find, Blake was leading students on a beach run at the Naval Special Warfare Center, Coronado, Calif. "It was unlike

anything I had ever seen before," said Blake. "It looked like some sort of prehistoric throwback."

Scripps Institution was notified of the find. Although this specimen was dead, it was a rare find. The University of California, San Diego's Scripps Institution of Oceanography, has only been able to collect four specimens of the undersea giant.

Scripps' Senior Museum Scientist H.J. Walker came to the site and removed the creature's head and tail for anatomical study. He speculated on the death of the fish, saying it probably met its maker after an encounter with the propeller of a boat.

Walker dared the BUD/S trainees to sample their find, knowing well that oarfish, when cooked, tastes like paper. He tried eating it himself when an

oarfish was caught in some fishing nets off the Southern California coast a decade ago.

According to Walker, the oarfish is harmless, eating only small shrimp and living in depths of up to 700 feet in warm tropical water. Oarfish average between 20 and 30 feet long when fully grown.

"Because of its look and size, this is a fish that gives rise to the sea serpent image," Walker said.

Records have a 56-foot long serpent-like creature found on a Scotland beach in 1808. It's believed to have been an oarfish. ↓

Carstens is assigned to Navy Compass, San Diego. Van Wormer is the public affairs officer for Naval Special Warfare Center.

ALL HANDS APRIL 1997 2

นิตยสาร All Hand ฉบับปี 1997 หน้า 20 และ 21